

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23Co/173/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110214172
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8110214172.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu Sberbank Slovensko, a.s., Vysoká 9, Bratislava, IČO: 17 321 123, právne zast. SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o. so sídlom Zámocká 22, Bratislava, IČO: 25 742 186 proti žalovaným: 1. L. N., bytom H. XX, X., 2. D.. Q. N., bytom H. XX, X., toho času B. - X. B., O. XXXX/XX, žalovaní v 1. a 2. rade, právne zast. JUDr. Ľubomírom Gerdom, advokátom so sídlom Levočská 12A, Prešov, o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 08. 11. 2011, č. k. 8C 118/2010-201 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Žalobcu zaviazal nahradiť žalovaným v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 801,82 Eur, na účet právneho zástupcu žalovaných P. K. U., to všetko do 3 dní od dňa právoplatnosti tohto rozsudku a nahradiť trovy štátu vo výške 98,20 Eur na účet súdu do 3 dní od dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil tým, že sa vysporiadal najskôr s námietkou žalovaných spočívajúcu v nedostatku ich vecnej legitímácie o tom, že odporovať možno len úkonom dlžníka, nakoľko len dlžník môže ukrátiť veriteľa a ak iná osoba ako dlžník urobí úkon, ktorým by sa ukrátili práva veriteľa, nemá to za následok vznik odporovateľnosti. V tejto súvislosti poukázal na to, že medzi osoby, ktoré je potrebné subsumovať pod pojem dlžník, tak ako má na mysli ust. § 42a OZ, je aj osoba ručiteľa, pretože ručiteľ je osoba, ktorá je spojená s dlžníkom takým spôsobom, že má povinnosť uspokojiť veriteľa v prípade, kedy dlžník sám nemôže veriteľovi pohľadávku uspokojiť, a to z dôvodu akcesorickej a subsidiárnej zákonnej povinnosti. Ručiteľ je de iure dlžníkom veriteľa, čo dokumentuje aj celý rad rozhodnutí súdov SR, v ktorých súdy zaväzujú dlžníka a ručiteľa v jednom rozhodnutí. Nemožnosť odporovať právnomu úkonu ručiteľa, by podľa súdu viedlo k neprimeranému a neúčelnému oslabeniu tohto legitímneho zabezpečovacieho prostriedku, nakoľko „zbavovanie“ sa svojho majetku ručiteľom počas existencie jeho záväzku k veriteľovi v úmysle tohto ukrátiť na jeho vymáhateľnej pohľadávke, bez možnosti odporovať týmto právnym úkonom zo strany veriteľa, by tento inštitút v rámci záväzkovo-právnych vzťahov degradovalo len na „prázdne“ vyhlásenie o tom, že ručiteľ uspokojí veriteľa, ak dlžník voči nemu nesplní svoj záväzok. Je preto podľa súdu vzhľadom na účel inštitútu odporovateľnosti žiaduce poskytnúť ochranu danú veriteľovi proti jeho dlžníkovi v ust. § 42a a nasl. OZ aj proti ručiteľom dlžníka. K potrebe aplikovateľnosti ust. § 549 OZ v obchodno-právnom vzťahu medzi ručiteľmi a žalobcom, uzavrel, že právnú úpravu ručenia v rámci Obchodného zákonníka je potrebné považovať za komplexnú a ucelenú, existujúcu paralelne s úpravou ručenia v Občianskom zákonníku. V danom prípade je zabezpečenie z úverového vzťahu medzi žalobcom a dlžníkom spol. D., a.s. tvorené okrem iného aj ručením. Hlavný záväzkový vzťah medzi veriteľom a dlžníkom je absolútnym obchodno-právnym vzťahom a preto aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení tohto úverového vzťahu sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Aplikácia ust. § 549 OZ nie je preto prípustná.

2. Poukázal na to, že predpokladmi úspešného odporovania právneho úkonu dlžníka, ktoré musí veriteľ preukázať, sú:

1. vymáhateľnosť svojej pohľadávky voči dlžníkovi,
2. skutočnosť, že konkrétny právny úkon dlžníka, ručiteľa (ďalej len ručiteľa) ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa,
3. preukázanie úmyslu ručiteľa ukrátiť svojho veriteľa ak žalovanému (druhej strane odporovaného právneho úkonu) musel byť úmysel dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa známy, teda že o ňom vedel alebo musel vedieť,
4. skutočnosť, že právny úkon poručiteľ urobil v posledných troch rokoch, t. j. troch rokoch predchádzajúcich podaniu žaloby.

Následne sa súd prvého stupňa zaoberal splnením týchto podmienok a konštatoval, že pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa toho, že ručiteľ odporovaný právny úkon urobil v posledných troch rokoch pred podaním žaloby, považoval túto za splnenú. Z hľadiska splnenia zákonnej podmienky o existencii vymáhateľnej pohľadávky veriteľa voči ručiteľovi, uzatvoril, že vymáhateľná je pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní, je teda pohľadávkou, ktorá už dospela (je splatná), ktorá čo do svojej povahy nie je pohľadávkou naturálnou a ktorá však ani nezanikla, či už splnením, kompenzáciou, preklúziou či z iného právneho dôvodu. Vymáhateľnú pohľadávkou možno teda charakterizovať ako pohľadávkou žalovateľnú, pohľadávkou, ktorej sa možno domáhať na súde. Zároveň uviedol, že na rozdiel od toho je vykonateľnou taká pohľadávka, ktorú možno exekvovať. Skonštatoval, že k tomu, aby žalujúci veriteľ bol vecne legitimovaný, postačí, aby jeho pohľadávka proti dlžníkovi bola vymáhateľná aspoň v čase rozhodnutia súdu. V tejto súvislosti poukázal, že právne účinky záväznej časti reštrukturalizačného plánu dlžníka - D., spol. s r.o. podľa ust. § 155 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii spočívajú v zániku vymáhateľnosti pohľadávky žalobcu voči ručiteľovi na základe záväznej časti reštrukturalizačného plánu schváleného Okresným súdom Nitra, nielen čo do vymáhania pohľadávky súdnou cestou, ale zaniká aj vymáhateľnosť pohľadávky v exekučnom konaní, pokiaľ disponoval neprihlásený veriteľ pred schválením reštrukturalizačného plánu exekučným titulom. Z uvedených dôvodov preto nie je v čase rozhodovania o žalobe splnená zákonná podmienka existencie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu voči ručiteľovi. Záväzná časť reštrukturalizačného plánu výslovne konštatuje, že veriteľom, ktorí nie sú uvedení v záväznej časti plánu a teda ktorí riadne a včas neprihlásili svoje pohľadávky, zaniká právo vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi a zároveň zanikajú práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka, ako aj práva veriteľov domáhať sa uspokojenia ich pôvodných zabezpečených pohľadávok z majetku tretích osôb.

3. K ďalšej podmienke, týkajúcej sa ukrátenia uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, uviedol, že ručiteľov právny úkon ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa najmä vtedy, ak vedie k zmenšeniu majetku ručiteľa a ak v dôsledku neho vzniknuté zmenšenie majetku má súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku ručiteľa, pričom ak by nebolo tohto úkonu, mohol by svoju pohľadávkou z majetku ručiteľa uspokojiť aspoň sčasti. K ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa teda nemôže dôjsť, ak ručiteľ vlastní napriek odporovanému právnomu úkonu a ďalším svojim dlhom taký majetok, ktorý stačí k tomu, aby sa z neho veriteľ uspokojil. Bremono tvrdenia a dôkazné bremono o tom, že ručiteľov právny úkon ukracuje uspokojenie jeho pohľadávky nesie veriteľ. K ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa teda nemôže dôjsť, ak sa síce zmenší majetok ručiteľa, avšak ak vlastní ručiteľ napriek odporovanému právnomu úkonu a ďalším svojim dlhom taký majetok, ktorý sám o sebe postačuje k tomu, aby sa z neho veriteľ uspokojil.

4. K podmienke týkajúcej sa existencie úmyslu ručiteľa uviedol, že pokiaľ veriteľ jednoznačne nepreukáže existenciu úmyslu ukrátiť veriteľa realizovaným právnym úkonom, resp. vedomosť druhej strany o takomto úmysle, nie je splnená základná podmienka, aby mohol súd takejto žalobe vyhovieť. Preukázanie úmyslu ručiteľa, že mienil ukrátiť právnym úkonom svojho veriteľa nie je podmienkou odporovateľnosti vtedy, ak druhou stranou sú osoby blízke dlžníkovi (deti ručiteľa). Úmysel ručiteľa ukrátiť jeho veriteľa zákon predpokladá a je na osobách dlžníkovi blízkych - žalovaných, aby preukázali opak, t. j. že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohli aj pri vyvinutí náležitej starostlivosti rozpoznať. Úspešná obrana v danom prípade žalovaných v 1. a 2. rade ako osôb blízkych ručiteľovi podľa ust. § 42a ods. 2 OZ teda spočíva nielen v ich tvrdení, že o úmysle ručiteľa ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedeli a ani nemohli vedieť, ale tiež v tvrdení a preukázaní toho, že o tomto úmysle ručiteľa, ktorý musí byť prítomný, nevedeli a ani nemohli vedieť, napriek tomu, že vyvinuli

starostlivosť za účelom rozpoznania tohto úmyslu dlžníka a išlo pritom o náležitú starostlivosť. Súd aj napriek tejto zákonnej domnienke o prezumpcii úmyslu ručiteľa ukrátiť žalobcu na jeho vymáhateľnej pohľadávke skúmal konkrétne skutkové okolnosti, ktoré predchádzali uzavretiu darovacej zmluvy, či vôbec bolo v záujme ručiteľa v danom čase ukrátiť žalobcu. Konštatoval, že z vykonaného dokazovania, predovšetkým výpovede ručiteľa, svedka D. F. E., žalovanej v 2. rade, prepisu e-mailovej komunikácie medzi zamestnancami žalobcu a ručiteľom, dospel k záveru, že v čase uskutočnenia namietanej darovacej zmluvy existovala jasná a v konaní preukázaná dohoda medzi ručiteľom a žalobcom, o tom, že založenie rodinného domu ručiteľa spolu s príslušnými pozemkami žalobca nakoniec nepožadoval. Strany pristúpili po podpísaní darovacej zmluvy, nielen k rozšíreniu úverového rámca pre dlžníka, ale aj k dozaloženiu iného majetku dlžníka, ako náhrady za nezaloženie rodinného domu a k založeniu majetku ručiteľa v podobe obchodného podielu. Ak by žalobca, ako banka poskytujúca úvery pri vynaložení všetkej odbornej starostlivosti, si nebol v čase rozširovania úverového rámca pre dlžníka istý veľkosťou svojho zabezpečenia, len ťažko možno súhlasiť, že by nepožadoval aj založenie rodinného domu ručiteľa. Naopak z výpovede svedka D.. E. jednoznačne vyplynulo, že žalobca bol z nezaložením rodinného domu ručiteľa uzrozumený, súhlasil s tým a navyše podpísaným dodatkom v decembri 2008, rozšíril zabezpečenie úveru na sumu presahujúcu 3 000 000 Eur oproti výške pohľadávky 738 811 Eur. Pri takom rozsiahlom zabezpečení úveru oproti výške pohľadávky je zrejmé, že na strane ručiteľa úmysel ukrátiť žalobcu nemohol byť daný, ak medzi oboma fungovala pravidelná komunikácia a žalobca bol o nezáujme ručiteľa na založení rodinného domu vopred informovaný. Žalovaní v 1. a 2. rade boli o podnikateľských aktivitách svojho otca informovaní, vedeli aj o vzťahu medzi ním a žalobcom. Okolnosti úveru a jeho zabezpečenia im boli známe. Preto mal súd za to, že v konaní boli preukázané skutočnosti, ktoré vzhľadom na okolnosti, ktoré predchádzali darovaniu rodinného domu v podobe dohody medzi ručiteľom a žalobcom o dozaložení ďalšieho majetku dlžníka a ručiteľa, nepreukázali existenciu úmyslu na strane ručiteľa ukrátiť žalobcu. Preto ani vedomosť blízkych osôb o tomto neexistujúcom úmysle nemohla byť daná. Uviedol, že žalobca má pravdu ak tvrdí, že predmetom skúmania v tomto konaní je vzťah medzi ním a ručiteľom a nie medzi ním a dlžníkom, avšak nie je bez významu aj v kontexte s posudzovaným úmyslom ručiteľa ukrátiť žalobcu, že tento disponujúc viac ako štvornásobkom zabezpečenia oproti pohľadávke v čase namietaného odporovaného právneho úkonu, si neskôr túto zabezpečenú pohľadávku v rámci reštrukturalizácie neuplatnil a žalobou s odstupom jedného a pol roka od darovacej zmluvy k nehnuteľnostiam, ktoré mohol, ale nepožadoval založiť, sa domáha odporovateľnosti právneho úkonu práve k nehnuteľnostiam, ktoré založiť pre potreby svojho zabezpečenia nepotreboval.

5. S poukazom na tieto skutočnosti žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Konštatoval, že žalovaní v konaní preukázali, že neexistoval úmysel ukrátiť žalobcu ako veriteľa pohľadávky. Preto aj vedomosť žalovaných v 1. a 2. rade o tomto neexistujúcom úmysle ručiteľa nemohla byť daná. Samotnú pohľadávku žalobcu voči ručiteľovi na základe účinkov potvrdeného reštrukturalizačného plánu nie je možné voči ručiteľovi vymáhať. V čase rozhodnutia súdu teda neexistuje vymáhateľná pohľadávka žalobcu voči ručiteľovi, v dôsledku čoho žalobca v tomto konaní stratil aktívnu vecnú legitimitáciu.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa ust. § 142 ods. 1 OSP a na náhradu trov konania zaviazal neúspešného žalobcu. Konštatoval, že hodnotu predmetu žalobcom požadovaného určenia, nemožno vyjadriť v peniazoch (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21. 10. 2010, sp. zn. 3 M Cdo 9/2009), preto za základ tarifnej odmeny právneho zástupcu považoval jednu trinástinu výpočtového základu, ktorým je hodnota žalobcovej pohľadávky podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z.z.. Priznal žalovaným trovy právneho zastúpenia celkom v sume 801,82 Eur. Žalobcu zaviazal zaplatiť aj trovy štátu pozostávajúce zo svedočného svedka D. L. N. vo výške 98,20 Eur.

7. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal, že žalobou sa domáha vyslovenia neúčinnosti právneho úkonu ručiteľa, ktorý v roku 2008 daroval svojim deťom jediný nehnuteľný majetok v jeho výlučnom vlastníctve (rodinný dom so súp. č. XXXX a pozemky s parc. č. XXXX/X, XXXX/XX zapísané na LV č. XXXX, k. ú. X.) čím zmenšil hodnotu svojho majetku takým spôsobom, že sa v súčasnosti nemôže domôcť uspokojenia pohľadávky z titulu ručiteľa. Poukázal, že D.. L. N. je ručiteľom žalobcu na základe ručiteľského vyhlásenia, ktorým sa žalobcovi záväzne zaručil za splatenie úverového záväzku obchodnej spoločnosti D., s. r. o., Q. XX, V., D.: XX XXX XXX. Tvrdil, že súd prvého stupňa vo vzťahu k jeho žalobe konštatoval, že neboli naplnené dve podmienky podľa ust. § 42 ods.

1 a 3 OZ, a to že nepreukázal existenciu vymáhateľnej pohľadávky voči ručiteľovi a úmysel ručiteľa ukrátiť odporovateľným právnym úkonom žalobcu bol v konaní vyvrátený. Tieto právne závery súdu prvého stupňa sú nesprávne, pretože vychádzajú z nedôslednej interpretácie a aplikácie rozhodných právnych noriem, ako aj z konklúzie vzájomne nesúvisiacich právnych a skutkových okolností prípadu. K otázke týkajúcej sa neexistencie vymáhateľnej pohľadávky uviedol, že súd prvého stupňa vo vzťahu k nemu označil pohľadávku žalobcu za nevymáhateľnú, pričom poukázal na skutočnosť, že si neprihlásil pohľadávku do reštrukturalizácie úverového dlžníka. Po skončení reštrukturalizácie preto mu tak zaniklo nielen právo vymáhanie prihlásenej pohľadávky, ale aj právo vymáhať jeho pohľadávku od ručiteľa. Súd prvého stupňa pritom vychádzal zo záväznej časti reštrukturalizačného plánu, podľa ktorej „veriteľom, ktorí nie sú uvedení v záväznej časti plánu, a teda, ktorí riadne a včas neprihlásili svoje pohľadávky zaniká právo vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi a zároveň zanikajú práva veriteľovi domáhať sa uspokojenia ich pôvodných pohľadávok voči spoludlžníkom a ručiteľom dlžníka“. Súd prvého stupňa tak založil svoje rozhodnutie na právnom názore, že reštrukturalizačný plán môže modifikovať obsah právnych vzťahov aj tých veriteľov, ktorí svoje požiadavky do reštrukturalizácie v zákonnej lehote neprihlásili. Takýto názor súdu je neobhájiteľný, pričom aj zákonná úprava zákona o konkurze a reštrukturalizácii ho vylučuje.

8. K druhej podmienke, na základe ktorej založil súd prvého stupňa svoje rozhodnutie, a to úmysel ručiteľa ukrátiť odporovaným právnym úkonom žalobcu (či bol vyvrátený alebo nie), poukázal na ust. § 42a ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka. Uviedol, že súd prvého stupňa absurdným spôsobom kreoval konštrukciu o domnejšej dohode medzi ručiteľom a žalobcom o nezaložení rodinného domu v X.. Existenciu takejto dohody absolútne odmieta. Požiadavka žalobcu o dozaložení rodinného domu ručiteľa bola legitímnou požiadavkou veriteľa na zabezpečenie jeho úverovej pohľadávky voči spoločnosti D., s. r. o.. Nakoľko D.. L. N. opakovane odmietal založiť svoj rodinný dom v X. v prospech žalobcu, upustil od dozalożenia, čo sa však nedá za žiadnych okolností vyhodnotiť ako dohoda o nezaložení rodinného domu. Rodinný dom bol totižto v tomto čase vo výlučnom vlastníctve ručiteľa ako jeho majetku, de facto už zabezpečoval úverovú pohľadávku žalobcu. Nezaložení rodinného domu v X. bolo výsledkom svojvoľného postoja ručiteľa, ktorý odmietol tento rodinný dom v prospech žalobcu založiť. Žalobca nemohol ručiteľa donútiť záložnú zmluvu podpísať. Preto zarážajúco pôsobí konštatovanie súdu, že dohoda o nezaložení rodinného domu bola v konaní jasne preukázaná. Súd prvého stupňa vôbec neskúmal oprávnenie osôb konať v danej veci v mene žalobcov, pričom svoj záver kreoval iba zo sprostredkovaných a nepriamych dôkazov. Takáto dohoda nebola nikdy uzatvorená, pričom z jeho strany išlo iba o neúspešný pokus o zvýšenie bonity zabezpečenia úveru, čo je v bankovom sektore bežným javom. Súd prvého stupňa na jednej strane potvrdil, že pri skúmaní odporovateľnosti je potrebné vychádzať zo vzťahu medzi žalobcom a ručiteľom, ale absenciu ukracujúceho úmyslu ručiteľa abstrahoval z dostatočne zabezpečenej úverovej pohľadávky žalobcu iným majetkom v čase darovania. Odporovateľnosť sa v prejednávanej veci týka výlučne vzťahu veriteľ - ručiteľ. Odporovateľným právnym úkonom mohlo dôjsť iba k ukráteniu nezabezpečenej pohľadávky z titulu ručenia. Akékoľvek nadväzovanie a preukazovanie na existenciu iných zabezpečovacích prostriedkov vo vzťahu k hlavnej pohľadávke je irelevantné, nakoľko iné zabezpečenie pri pohľadávke žalobcu, ktorá bola odporovateľným darovaním ukrátená, neexistuje. Pokiaľ sa súd domnieva, že ručiteľ sa môže svojvoľne a bez následkov zbavovať svojho majetku iba z dôvodu, že pohľadávka, za ktorú sa zaručuje je domnelo zabezpečená záložným právom, ide o mylnú premisu. Veriteľ musí mať plnohodnotnú možnosť uspokojiť svoju pohľadávku ako zo záložného práva, tak aj z ručenia samotného. Preto sa po ručiteľskom vyhlásení nemôže nekontrolovanie a svojvoľne zbavovať svojho majetku z dôvodu, že hlavná pohľadávka je údajne dostatočne zabezpečená záložným právom. Inak by sa z ručenia stal obsolentný zabezpečovací inštitút bez reálneho vecného obsahu. Pohľadávka žalobcu voči D.. L. N. je nezabezpečenou pohľadávkou veriteľa voči jeho ručiteľovi. Predmetnú pohľadávku je potrebné pre účely posúdenia odporovateľnosti právneho úkonu prísne oddeliť od úverovej pohľadávky žalobcu voči spoločnosti D., s. r. o., teda aj od súvisiacich akcesorických záložných veriteľov. Nebolo v konaní možné uzatvoriť, že k ukráteniu pohľadávky veriteľa voči ručiteľovi nedošlo. Žalobca v konaní preukázal, že jeho nezabezpečená pohľadávka voči ručiteľovi je samostatne žalovateľná a vymáhateľná, nebola ručiteľom uspokojená, ručiteľ nemá žiadny iný majetok, pričom žalobca sa jej uspokojenia domáhal v exekučnom konaní. Nestotožnil sa ani so záverom súdu, že si neprihlásil v reštrukturalizácii svoju pohľadávku a s odstupom jedného a pol roka sa domáhal odporovateľnosti právneho úkonu dlžníka. Súd prvého stupňa nemôže rozširovať dôsledky neprihlásenia pohľadávky žalobcu do reštrukturalizácie spoločnosti D., s. r. o. iba na základe pocitov a dojmov, nakoľko zasahuje do práv žalobcu, ktoré mu objektívne právo umožňuje vymáhať jeho pohľadávku od ručiteľa a poskytuje mu aj ochranu pred

ukracujúcimi právnymi úkonmi. Žalovaní v konaní nepreukázali, žeby ani pri náležitej starostlivosti nevedeli o ukracujúcom úmysle D.. L. N.. Naopak, dcéra ručiteľa Q. N., žalovaná v 2.rade, v celom rozsahu vedela o podnikateľských aktivitách svojho otca, vedela o existencii ručiteľstva, preto si musela byť vedomá, že pokiaľ ručiteľ prevádza svoj majetok, môže ukrátiť pohľadávku veriteľa a vzhľadom na to, že D. L. N. nemal žiadny iný majetok, musela si byť vedomá, že v jeho prípade ide o ukracujúci právny úkon. Súd vôbec nezohľadnil skutočnosť, že k darovaniu nehnuteľnosti ručiteľom došlo bezprostredne po tom, ako žalobca požadoval ich dozaloženie. D.. L. N. vo výpovedi 28. 04. 2011 potvrdil, že jedným z motívov prevodu vlastníckeho práva rodinného domu v X. darovacou zmluvou na deti bolo, aby žalobca nemohol na predmetný rodinný dom siahnuť. Preto žalovaní v konaní neuniesli dôkazné bremeno. Súd prvého stupňa nedovoleným spôsobom vyvrátil na základe nedostatočne preukázaných skutočností úmysel ručiteľa ukrátiť žalobcu, ako aj vedomosť žalovaných o tejto skutočnosti. Skutočnosť, pre ktorú je v zákone stanovená vyvrátiteľná právna domnienka, má súd za preukázanú, pokiaľ v konaní nevyšiel najavo opak. Pochybnosť o tom, či skutočnosť právnej domnienke stanovená reálne existuje, nestačí tomu, aby nebola súdom považovaná za preukázanú. Vyvrátiteľná právna domnienka nie je predmetom procesného dokazovania, ak nebola v konaní spoľahlivo vyvrátená. Súd musí mať podľa ust. § 133 O. s. p. skutočnosť za preukázanú. Preto sa domnieva, že podmienky odporovateľnosti právneho úkonu boli splnené, nakoľko jeho pohľadávka voči ručiteľovi je vymáhaná, žalovaní vedeli, že D.. L. N. má voči žalobcovi záväzok z titulu ručenia. Vedeli o tom, že nemá žiadny bonitný majetok. Ukracujúci úmysel ručiteľa, ako aj vedomosť žalovaných o ňom sa ex legge prezumuje a žalovaní v konaní spoľahlivo nevyvrátili zákonnú domnienku o existencii ukracujúceho úmyslu ručiteľa. Vzhľadom na to navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalovaných zaviazal spoločne a nerozdielne mu zaplatiť trovy prvostupňového a odvolacieho konania.

9. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrili žalovaní. Uviedli, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, z neho vyvodil správne právne závery, jeho rozhodnutie je vecne správne a navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil. Poukázali, že odvolanie žalobcu je len exkurzom do teórie reštrukturalizácie a ručenia, ako aj klamstiev na vyjadrenie ručiteľa a svedka D.. L. N. a aj expresívnych vyjadrení na adresu súdu. Napadaná darovacia zmluva nenapĺňa žiaden zákonný dôvod odporovateľnosti z dôvodu, že žalobca od počiatku vedel ako D.. L. N. mieni naložiť s predmetným rodinným domom, zároveň medzi žalobcom a ručiteľom došlo k dohode, že tento rodinný dom nebude slúžiť ako zábezpeka na pohľadávku žalobcu s tým, že pohľadávka žalobcu bude zabezpečená dozaložením iného nehnuteľného a hnuťelného majetku vo vlastníctve dlžníka, teda spoločnosti D., s. r. o, ako aj ručiteľa, následkom čoho došlo k podpísaniu dodatku č. 6 úverovej zmluve a zmlúv o zriadení záložného práva k nehnuteľnému a hnuťelnému majetku vo vlastníctve dlžníka a ručiteľa dňa 02. 12. 2008. Pritom hodnota takto dozaloženého majetku na zabezpečenie pohľadávky žalobcu 10-násobne prevýšila hodnotu rodinného domu. Práve tento dodatok úverovej zmluvy, ako aj ďalšie zmluvy o zriadení záložného práva len potvrdzujú, že medzi žalobcom a ručiteľom D.. N. došlo k vzájomnej dohode, že žalobca nepožaduje dozaloženie rodinného domu, na zabezpečenie jeho pohľadávky, čím usvedčuje samotného žalobcu z klamstva, ktoré uvádza vo svojom odvolaní o odmietaní existencie takejto dohody. Žalobcu z jeho klamstva usvedčuje tiež zápisnica z pojednávania zo dňa 28. 04. 2011, z obsahu ktorej je preukázané, že ručiteľ D. N. sa nikdy nevyjadroval ako žalobca uvádza vo svojom odvolaní (str. 8 posledná veta prvého odseku). Je potrebné zdôrazniť, že v čase darovania rodinného domu mal už žalobca ako jediný veriteľ svoju pohľadávku vo výške 738,811 Eur zabezpečenú záložným právom na celý nehnuteľný majetok vo vlastníctve dlžníka, ktorý svojou hodnotou (2 600 000 Eur) až 3-násobne prevyšoval hodnotu pohľadávky žalobcu. Ako jediný zabezpečený veriteľ mal garantované reštrukturalizačným posudkom, že jeho pohľadávka ako jediná bola zaradená do skupiny pre zabezpečenie pohľadávky, bude 100 % uspokojená, pričom vypracovanie reštrukturalizačného posudku bolo aj vopred prejedané so žalobcom. Dôkazom toho je aj obsah samotného reštrukturalizačného posudku a je len na zodpovednosti samotného žalobcu, že si svoju pohľadávku neprihlásil v rámci reštrukturalizačného konania dlžníka. Z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

10. Krajský súd v Prešove o tomto odvolaní rozhodol rozsudkom zo dňa 26.02.2015 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Rozhodnutie odôvodnil tým, že podstatnou a základnou otázkou pre vyriešenie daného sporu bolo to, či v konaní boli súčasne naplnené a preukázané predpoklady úspešného odporovania právneho úkonu dlžníka, t.j. vymáhateľnosť pohľadávky, skutočnosť, či právny úkon dlžníka - ručiteľa ukrátil uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky, preukázanie úmyslu ručiteľa ukrátiť svojho veriteľa a skutočnosť, že právny úkon urobil ručiteľ v posledných 3 rokoch. Nesplnenie čo len

jedného z uvedených predpokladov má za následok, že žalobe nie je možné vyhovieť. Nestotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, že žalobca nedisponoval vymáhateľnou pohľadávkou proti ručiteľovi - otcovi žalovaných v 1. a v 2. rade. Za správny považoval záver súdu prvého stupňa o tom, že v konaní bolo preukázané, že žalovaní nemohli ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Žalovaní v 1. a 2. rade boli o podnikateľských aktivitách svojho otca informovaní, vedeli aj o vzťahu medzi ním a žalobcom. Okolnosti úveru a jeho zabezpečenia im boli známe. Ak sa zabezpečenie pohľadávky veriteľa javilo ako dostatočné (rozšírené po vzájomných jednaniach), žalovaní nemohli ani len predpokladať, že by úmyslom dlžníka bolo ukrátiť veriteľa.

11. Ústavný súd SR uznesením z 15.06.2016 vyslovil, že základné právo obchodnej spoločnosti Sberbank Slovensko, a.s. na súdnu ochranu bolo rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/186/2014 z 26.02.2015 porušené. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/186/2015 z 29.02.2015 bol zrušený a vec bola odvolaciemu súdu vrátená na ďalšie konanie. Ústavný súd uviedol, že ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu, žalobca uniesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o existenciu vymáhateľnej pohľadávky, ako aj pokiaľ ide o to, že k ukracujúcemu konaniu došlo v posledných troch rokoch a že právny úkon bol vykonaný medzi ručiteľom a osobami mu blízkymi. Z rozsudku Krajského súdu v Prešove nie je jednoznačne zrejmá odpoveď na otázku, či vykonaním dokazovania bolo preukázané, že právnym úkonom ručiteľa došlo k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky žalobcu alebo nie a z akých dôvodov. Všeobecné sudy vyvodili záver, že ak sa zabezpečenie pohľadávky javilo ako dostatočné (rozšírené po vzájomných jednaniach) žalovaní nemohli ani len predpokladať, že by úmyslom dlžníka bolo ukrátiť veriteľa, hoci posudzovať mali to, či v danej žalovaným dostatočne známej situácii bolo žalovanými s istotou preukázané, že títo ani pri náležitej starostlivosti nemohli poznať, že vykonaním právneho úkonu dôjde k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu. Tým krajský súd posúdil vec nedostatočne (nezaoberal sa s potrebnou starostlivosťou otázkou, či vykonaním právneho úkonu došlo k ukráteniu žalobcu) a svoje rozhodnutie založil na natoľko nesprávnej interpretácii aplikácie ust. § 42a ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka, že svojim rozhodnutím zásadne poprel účel a význam tohto zákonného ustanovenia.

12. Po zrušení rozsudku Krajský súd v Prešove vo veci opätovne rozhoduje týmto uznesením. S prihliadnutím na právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v náleze z 15.06.2016 je v danej veci potrebné zaoberať sa s potrebnou starostlivosťou otázkou, či vykonaním právneho úkonu došlo k ukráteniu žalobcu a či bolo žalovanými s istotou preukázané, že títo ani pri náležitej starostlivosti nemohli poznať, že vykonaním právneho úkonu dôjde k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu. Touto skutočnosťou sa súd prvej inštancie doposiaľ nezaoberal, pretože vychádzal z toho, že žalovaní preukázali, že úmysel ukrátiť žalobcu neexistoval. Hoci aj odvolaciemu súdu sa tento právny záver javil ako správny, je nevyhnutné rešpektovať právny názor Ústavného súdu a zaoberať sa otázkou, či vykonaním právneho úkonu došlo k ukráteniu sťažovateľky, teda nestačí zaoberať sa tým, či bolo zabezpečenie pohľadávky rozšírené po vzájomných jednaniach k spokojnosti strán jednaní, ale či po tomto rozšírení zabezpečenia prevodom rodinného domu objektívne došlo alebo nedošlo k ukráteniu pohľadávky žalobcu. Z právneho názoru Ústavného súdu SR vyplýva, že táto skutočnosť a tieto skutkové zistenia sú pre posúdenie veci podstatné, a keďže skutkové závery k týmto okolnostiam z rozsudku súdu prvej inštancie nevyplývajú, odvolací súd tento rozsudok zrušil postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13. Úlohou súdu prvej inštancie bude zistiť či prevodom vlastníctva k nehnuteľnostiam uvedeným v návrhu došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky. Súd zistí v akom vzťahu boli podľa dohody veriteľa a dlžníka jednotlivé spôsoby zabezpečenia pohľadávky žalobcu. Ak pohľadávku dostatočne zabezpečoval až komplex všetkých zabezpečení (ručenie, záložné práva), tak pri posudzovaní ukrátenia uspokojenia pohľadávky zoberie do úvahy celé zabezpečenie. Tiež je potrebné zaoberať sa tým, či žalobcovia pri náležitej starostlivosti mohli mať vedomosť o tom, že vykonaním právneho úkonu dôjde k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu. V prípade, že došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu a žalovaní pri náležitej starostlivosti mohli poznať úmysel dlžníka ukrátiť uspokojenie pohľadávky veriteľa, je potrebné žalobe vyhovieť.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.